Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0106

Gensko spremenjena soja MON 87705×MON 87708×MON 89788

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. maja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D105678/03 – 2025/2647(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D105678/03),

– ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi[1], zlasti člena 7(3) in člena 19(3),

– ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 28. februarja 2025 in pri katerem ni bilo sprejeto mnenje,

– ob upoštevanju člena 11 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije[2],

– ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane

---

1 UL L 268, 18.10.2003, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
2 UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

(EFSA) sprejela 2. aprila 2020 in objavila 18. maja 2020[1],

- ob upoštevanju svojih preteklih resolucij, s katerimi je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov[2],

---

[1] Znanstveno mnenje odbora agencije EFSA o oceni gensko spremenjene soje MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 za uporabo v živilih in krmi v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-NL-2015-126), EFSA Journal 2020; 18(5):e06111, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6111.

[2] Parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov, v devetem pa 38. Poleg tega je v desetem zakonodajnem obdobju sprejel še naslednje resolucije:
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2628 o obnovitvi odobritve dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2627 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž COT102, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2629 o obnovitvi odobritve dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 in njenih osem podkombinacij, so iz njih sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1828 o obnovitvi odobritve za dajanje na trg krme, ki vsebuje gensko spremenjeno koruzo MON 810 ali je iz nje sestavljena, ter živil in krme, proizvedenih iz nje, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2017/1207 (UL C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1822 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP915635, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);

– ob upoštevanju člena 115(2) in (3) Poslovnika,

– ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, podnebje in varnost hrane,

A. ker je družba Monsanto Europe S.A./N.V. 11. septembra 2015 v imenu družbe Monsanto Company, ki ima sedež v Združenih državah Amerike, v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003 pri nizozemskem pristojnem nacionalnem organu vložila vlogo za dajanje na trg živil, živilskih sestavin in krme, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 (v nadaljnjem besedilu: gensko spremenjena soja), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni (v nadaljnjem besedilu: vloga); ker se je vloga nanašala tudi dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo ali so iz nje sestavljeni ter se uporabljajo v druge namene kot za živila in krmo, razen za gojenje;

B. ker je agencija EFSA 2. aprila 2020 sprejela pozitivno mnenje o gensko spremenjeni soji in ga objavila 18. maja 2020; ker je agencija EFSA preučila vsa vprašanja in pomisleke držav članic s posvetovanja s pristojnimi nacionalnimi organi v skladu s členom 6(4)

– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1826 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP23211, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/2618 o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP202216, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 26. novembra 2024 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 94804, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo DP910521, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0014);
– resolucijo Evropskega parlamenta z dne 12. februarja 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 95275, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0015).

in členom 18(4) Uredbe (ES) št. 1829/2003;

C. ker pa agencija EFSA ni mogla dokončati ocene tveganja in sprejeti sklepa o varnosti gensko spremenjene soje, saj ni bila niti izvedena 90-dnevna študija o gensko spremenjeni soji niti ni bil pripravljen načrt spremljanja po dajanju na trg, v katerem bi bil upoštevan spremenjen profil maščobnih kislin v zložbi gensko spremenjene soje;

D. ker je agencija EFSA 3. oktobra 2024 sprejela izjavo, ki je bila objavljena 28. oktobra 2024 in ki na podlagi dodatnih podatkov, ki jih je predložil vložnik[1], dopolnjuje njeno znanstveno mnenje z dne 2. aprila 2020, ter ugotovila, da je gensko spremenjena soja, kot je opisana v vlogi, enako varna kot konvencionalna soja in testirane gensko nespremenjene referenčne sorte soje, kar zadeva morebitne učinke na zdravje ljudi in živali ter na okolje; ker je agencija EFSA poleg tega ugotovila, da uživanje gensko spremenjene soje ne predstavlja prehranskega tveganja;

E. ker je bila gensko spremenjena soja spremenjena tako, da je postala odporna proti herbicidom na osnovi glifosata in herbicidom z dikambo ter da se je spremenil njen profil maščobnih kislin;

Neocenjevanje komplementarnega herbicida

F. ker je treba na podlagi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 503/2013[2] oceniti, ali pričakovane kmetijske prakse vplivajo na izražanje preučevanih ciljev; ker je v skladu z omenjeno izvedbeno uredbo to še posebej pomembno pri rastlinah, ki so odporne proti herbicidom;

G. ker je velika večina gensko spremenjenih kmetijskih rastlin gensko spremenjena tako, da so odporne proti enemu ali več „komplementarnim“ herbicidom, ki se lahko uporabljajo ves čas gojenja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, ne da bi propadle, kar bi se sicer zgodilo s kmetijskimi rastlinami, ki niso odporne

---

[1] Odbor agencije EFSA za gensko spremenjene organizme, *Statement complementing the EFSA Scientific Opinion on application (EFSA-GMO-NL-2015-126) for authorisation of food and feed containing, consisting of and produced from genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788* (Izjava, ki dopolnjuje znanstveno mnenje agencije EFSA o vlogi (EFSA-GMO-NL-2015-126) za odobritev živil in krme, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni), EFSA Journal 2024; 22(10):e9061, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9061.

[2] Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 503/2013 z dne 3. aprila 2013 o vlogah za odobritev gensko spremenjenih živil in krme v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in o spremembi uredb Komisije (ES) št. 641/2004 in (ES) št. 1981/2006 (UL L 157, 8.6.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

proti herbicidom; ker je iz številnih študij razvidno, da gojenje gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, prispeva k povečani uporabi komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojavljanja plevelov, odpornih proti herbicidom[1];

H. ker gensko spremenjene kmetijske rastline, odporne proti herbicidom, vežejo kmete na sistem za zatiranje plevela, ki je v veliki meri ali celo povsem odvisen od herbicidov; ker bo večja odvisnost od komplementarnih herbicidov na kmetijah, ki gojijo gensko spremenjene kmetijske rastline, pospešila pojav in širjenje plevela, odpornega proti tem herbicidom, to pa bo prineslo potrebo po še večji stalni uporabi herbicidov, kar vodi v začarani krog;

I. ker bodo škodljivi učinki pretirane odvisnosti od herbicidov povzročili poslabšanje zdravja tal, kakovosti vode ter nadzemne in podzemne biotske raznovrstnosti, to pa bo privedlo tudi do večje izpostavljenosti ljudi in živali herbicidom, po možnosti tudi zaradi povečanih količin njihovih ostankov v živilih in krmi;

J. ker je dikamba zelo nestanovitna, kar pomeni, da lahko po nanosu zlahka zaide v zrak in se prenaša z vetrom, dokler se ne spusti na tla, zaradi česar so ljudje in neciljne rastline, vinska trta, drevesa in grmičevja izpostavljeni možni in resni škodi, zlasti kadar izpostavljenost traja več let;

K. ker je bilo v študiji znanstvenikov vlade ZDA iz leta 2020, objavljeni v strokovno pregledani reviji International Journal of Epidemiology, ugotovljeno, da obsežna uporaba dikambe povečuje tveganje za nastanek raka jeter in intrahepatičnih žolčnih vodov med tistimi, ki neposredno izvajajo škropljenje z dikambo;

L. ker je v tej študiji iz leta 2020 navedeno, da se pričakuje, da bo nedavna odobritev gensko spremenjenih rastlin, odpornih proti

---

[1] Glej na primer Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Gensko spremenjene kmetijske rastline, odporne proti herbicidom, plevel in herbicidi: pregled in učinek), Environmental Management, januar 2016; 57(1), str. 31–48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, in Benbrook, C. M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years* (Vplivi gensko spremenjenih kmetijskih rastlin na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, zvez. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

dikambi, v prihodnjih letih[1] povzročila večjo uporabo dikambe v kmetijstvu, sistem združenja Heartland Health Research Alliance za podatke o uporabi pesticidov pa potrjuje, da to drži, saj se je uporaba dikambe v srednji zahodni ZDA v primerjavi s pred desetletjem povečala za desetkrat[2];

M. ker še vedno obstajajo pomisleki glede rakotvornosti glifosata; ker je agencija EFSA novembra 2015 ugotovila, da glifosat verjetno ni rakotvoren, Evropska agencija za kemikalije pa je marca 2017 sklenila, da njegova razvrstitev med rakotvorne snovi ni utemeljena; ker pa ga je po drugi strani Mednarodna agencija za raziskave raka, specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije, leta 2015 razvrstila med snovi, ki pri ljudeh verjetno povzročajo raka; ker več najnovejših strokovno pregledanih znanstvenih študij potrjuje rakotvornost glifosata[3];

N. ker je bilo v strokovno pregledani študiji ugotovljeno, da se glifosat kopiči v gensko spremenjeni soji, kar ima ustrezen negativen vpliv na prehransko sestavo v primerjavi z gensko nespremenjeno sojo[4]; ker je bila pri pilotnem projektu v Argentini v gensko spremenjeni soji ugotovljena presenetljivo visoka koncentracija ostankov glifosata[5];

O. ker je lahko način, kako se v gensko spremenjenih rastlinah komplementarni herbicidi razgradijo, ter sestava in s tem toksičnost razgradnih produktov (v nadaljnjem besedilu: metaboliti) posledica

---

1 Lerro, C. C., Hofmann, J. N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C. G., Blair, A., Albert, P. S., Lubin, J. H., Sandler, D. P., Beane Freeman, L. E., *Dicamba use and cancer incidence in the agricultural health study: an updated analysis* (Uporaba dikambe in pojavnost raka v študiji o zdravju v kmetijstvu: posodobljena analiza), International Journal of Epidemiology, avgust 2020; 49(4), str. 1326–1337, https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

2 https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/

3 Glej na primer: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 in https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

4 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722

5 https://www.testbiotech.org/en/resource/high-levels-residues-spraying-glyphosate-found-soybeans-argentina/

same genske spremembe[1];

P. ker velja, da ocenjevanje ostankov herbicidov in metabolitov na gensko spremenjenih rastlinah ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme in se zato v procesu odobritve gensko spremenjenih organizmov ne izvaja;

Zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni in spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije

Q. ker gojenje gensko spremenjene soje v Uniji ni dovoljeno;

R. ker je Komisija v sklepih strateškega dialoga o prihodnosti kmetijstva v EU[2] pozvana, naj ponovno oceni svoj pristop v zvezi z dostopom do trga za uvoz in izvoz agroživilskih proizvodov, saj razlike v standardih Unije in njenih trgovinskih partnerjev pomenijo velik izziv; ker so bili pravičnejši trgovinski odnosi na svetovni ravni, skladni s cilji za zdravo hrano in zdravo okolje, ena od glavnih zahtev kmetov na protestih v letih 2023 in 2024;

S. ker je posebna poročevalka OZN o pravici do hrane v poročilu iz leta 2017 ugotovila, da imajo nevarni pesticidi katastrofalne posledice za zdravje, zlasti v državah v razvoju[3]; ker je cilj OZN za trajnostni razvoj 3.9 do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni, ki jih povzročajo nevarne kemikalije ter onesnaženost in kontaminacija zraka, vode in tal[4];

T. ker Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost (v nadaljnjem besedilu: Kunminško-montrealski okvir), dogovorjen na 15. konferenci pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti decembra 2022, vsebuje globalni cilj

---

1 To velja za glifosat, kot je navedeno v dokumentu agencije EFSA z naslovom *Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005* (Pregled obstoječih mejnih vrednosti ostankov za glifosat v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 396/2005), EFSA Journal 2018; 16(5):e05263, str. 12, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2018.5263 .

2 *Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe* (Strateški dialog o prihodnosti kmetijstva v EU – skupna perspektiva za kmetijstvo in prehrano v Evropi), 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

3 A/HRC/34/48: poročilo posebnega poročevalca o pravici do hrane, https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.

4 https://indicators.report/targets/3-9/

zmanjšanja tveganja pesticidov za vsaj 50 % do leta 2030[1];

U. ker je v Uredbi (ES) št. 1829/2003 določeno, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo imeti škodljivih učinkov na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje in da mora Komisija pri pripravi osnutka sklepa upoštevati vse ustrezne določbe prava Unije in druge upravičene dejavnike, pomembne za obravnavano zadevo; ker bi morali ti legitimni dejavniki zajemati tudi obveznosti Unije na podlagi ciljev OZN za trajnostni razvoj in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti;

V. ker odobritev gensko spremenjene soje s strani Unije ne bi bila v skladu z mednarodnimi zavezami o zmanjšanju uporabe pesticidov[2], saj so ravno v državah, v katerih gojijo gensko spremenjene poljščine, odporne proti herbicidom, ljudje in okolje bolj izpostavljeni herbicidom, pa tudi potencialno resnim zdravstvenim posledicam;

W. ker je krčenje gozdov pomemben vzrok za zmanjševanje biotske raznovrstnosti; ker so emisije, ki izhajajo iz rabe zemljišč in njenih sprememb, predvsem zaradi krčenja gozdov, drugi največji vzrok podnebnih sprememb za izgorevanjem fosilnih goriv[3]; ker se v okviru Pariškega sporazuma, strateškega načrta za biotsko raznovrstnost za obdobje 2011–2020, sprejetega na podlagi Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti ter ciljev o biotski raznovrstnosti iz Aičija spodbujajo trajnostno gospodarjenje z gozdovi, njihovo varstvo in prizadevanja za njihovo obnovo[4]; ker naj bi v skladu s ciljem OZN za trajnostni razvoj št. 15 do leta 2020 ustavili krčenje gozdov[5]; ker imajo gozdovi večnamensko vlogo in s tem podpirajo uresničevanje večine ciljev OZN za trajnostni razvoj[6];

X. ker so gozdni požari v Amazoniji posledica visoke stopnje krčenja gozdov; ker je Komisija v sporočilu iz leta 2019 izrazila zavezo

---

1 Glej: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_22_7834.

2 Decembra 2022 je bil na 15. konferenci pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti dosežen dogovor o svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost, ki vključuje globalni cilj zmanjšanja tveganja pesticidov za vsaj 50 % do leta 2030 (glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_22_7834).

3 Sporočilo Komisije z dne 23. julija 2019 z naslovom Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov, COM(2019)0352, str. 1.

4 Prav tam, str. 2.

5 Glej cilj 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

6 Sporočilo Komisije z dne 23. julija 2019 z naslovom Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov, COM(2019)0352, str. 2.

zaščiti in obnovi svetovnih gozdov[1]; ker je varstvo biotske raznovrstnosti na svetovni ravni, vključno z gozdovi, ključni cilj strategije EU za biotsko raznovrstnost[2];

Y. ker je pridelava soje med ključnimi gonili krčenja gozdov na območjih Amazonke, Cerrada in Gran Chaca v Južni Ameriki; ker je 97 % soje, pridelane v Braziliji, oziroma 100 % soje, pridelane v Argentini, gensko spremenjene[3];

Z. ker je Komisija v analizi ugotovila, da je soja skozi zgodovino predstavljala največji prispevek Unije h krčenju gozdov po svetu in s tem povezanim emisijam, saj je nanjo odpadla skoraj polovica krčenja gozdov, zajetega v vsem uvozu Unije[4] ;

Zmanjšanje odvisnosti od uvožene krme

AA. ker je eno od spoznanj, pridobljenih med krizo zaradi covida-19 in sedanjo vojno v Ukrajini, to, da mora Unija nujno odpraviti odvisnost od nekaterih kritičnih surovin; ker je predsednica Komisije Ursula von der Leyen komisarja Christopha Hansena v svoji poslanici prosila, naj preuči načine za zmanjšanje uvoza

---

1 Sporočilo EU o okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=SL.

2 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja, COM(2020)0380.

3 International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, *Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years* (Stanje prodaje biotehničnih/gensko spremenjenih kmetijskih rastlin na svetovni ravni v letu 2017: v 22 letih uporabe biotehniških kmetijskih rastlin je ta naraščala skupaj z gospodarskimi koristmi), poročilo ISAAA št. 53 (2017), str. 16 in 21, http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

4 Tehnično poročilo Evropske komisije 2013-063 z naslovom *The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation* (Vpliv porabe EU na krčenje gozdov: celovita analiza učinka porabe EU na krčenje gozdov), https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1d3ef3e-d07e-4229-91e5-41001b47dba8/language-en, str. 23 in 24: med letoma 1990 in 2008 je Unija uvozila toliko rastlinskih pridelkov in proizvodov iz živine, da je bilo izkrčenih 90 000 km^2 gozdov. Od tega je bilo zaradi rastlinskih pridelkov izkrčenih 74 000 km^2 gozdov (82 %), in sicer največ za pridelavo oljnic (52 000 km^2).). Soja in sojina pogača sta predstavljali 82 % teh oljnic (42 600 km^2), kar ustreza 47 % celotnega uvoza Unije, povezanega z izkrčenjem gozdov.

kritičnih surovin[1];

AB. ker trgovinski sporazumi spodbujajo uvoz živil in krme, ki vsebujejo gensko spremenjene organizme, so iz njih sestavljeni ali proizvedeni, v Unijo; ker sta Brazilija in Argentina med največjimi svetovnimi proizvajalkami GSO in uporabnicami pesticidov, vključno z GSO in pesticidi, ki so v Uniji iz zdravstvenih ali okoljskih razlogov prepovedani;

Nedemokratičen postopek odločanja

AC. ker je Evropski parlament v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih nasprotuje temu, da bi gensko spremenjene organizme, namenjene za živila in krmo, smeli dajati na trg (33 resolucij) ter da bi te organizme gojili v Uniji (tri resolucije); ker je Parlament v devetem zakonodajnem obdobju sprejel 38 resolucij, v katerih je nasprotoval temu, da bi gensko spremenjene organizme dali na trg, in je v sedanjem desetem zakonodajnem obdobju sprejel že deset dodatnih tovrstnih resolucij;

AD. ker Komisija sicer priznava demokratični primanjkljaj, premajhno podporo držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej daje odobritve za gensko spremenjene organizme;

AE. ker ni treba spreminjati zakonodaje, da bi lahko Komisija zavrnila odobritev gensko spremenjenih organizmov, če v odboru za pritožbe odobritve ne podpre kvalificirana večina držav članic[2];

AF. ker pri glasovanju Stalnega odbora za rastline, živali hrano in krmo iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 28. februarja 2025, ni bilo sprejeto mnenje, kar pomeni, da države članice odobritve niso podprle s kvalificirano večino;

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni združljiv s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, namreč da se v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta[3] omogoči visoka raven varovanja

---

1 https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_sl

2 V skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 182/2011 lahko Komisija vlogo odobri tudi, če je v odboru za pritožbe ne podpre kvalificirana večina držav članic, vendar to ni nujno.

3 Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali ter okoljskih interesov in interesov potrošnikov v zvezi z gensko spremenjenimi živili in krmo, ob hkratnem zagotavljanju nemotenega delovanja notranjega trga;

3. poziva Komisijo, naj osnutek izvedbenega sklepa umakne in odboru predloži novega;

4. poziva Komisijo, naj v skladu s pristopom „eno zdravje“ ne odobri gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, saj bi to privedlo do povečane uporabe komplementarnih herbicidov, s tem pa tudi povečanih tveganj za biotsko raznovrstnost, varnost hrane in zdravje delavcev;

5. glede tega poudarja, da odobritev uvoza katere koli gensko spremenjene rastline, ki je bila spremenjena tako, da je odporna proti herbicidom, za uporabo v živilih in krmi ni v skladu z mednarodnimi zavezami Unije, med drugim na podlagi ciljev OZN za trajnostni razvoj in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti, vključno z nedavno sprejetim Kunminško-montrealskim okvirom[1];

6. pričakuje, da bo Komisija prednostno izpolnila svojo zavezo o pripravi predloga, s katerim bi dosegla, da se nevarne kemikalije, ki so v Uniji prepovedane, ne bodo proizvajale za izvoz, in svojo zavezo, da bo zagotovila vzajemnost z boljšo uskladitvijo naših domačih proizvodnih standardov s standardi, ki se uporabljajo za uvoz, zlasti za pesticide;

7. poziva Komisijo, naj pri pogajanjih o prostotrgovinskih sporazumih poskrbi, da bodo standardi Unije in standardi njenih partnerjev zbližani, da bodo doseženi varnostni standardi Unije;

8. pozdravlja, da je Komisija v pismu z dne 11. septembra 2020 poslancem vendarle priznala, da je treba pri odločitvah o odobritvi gensko spremenjenih organizmov upoštevati trajnostnost[2]; je pa globoko razočaran, da Komisija še naprej dovoljuje, da se v Unijo uvažajo gensko spremenjeni organizmi, čeprav Parlament temu stalno nasprotuje in proti temu glasuje tudi večina držav članic;

9. znova poziva Komisijo, naj upošteva obveznosti, ki jih ima Unija po mednarodnih sporazumih, kot so Pariški sporazum o podnebnih spremembah, Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN za trajnostni razvoj; jo ponovno poziva, naj osnutkom izvedbenih

---

1 Decembra 2022 je bil na 15. konferenci pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti dosežen dogovor o svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost, ki vključuje globalni cilj zmanjšanja tveganja pesticidov za vsaj 50 % do leta 2030 (glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_22_7834).

2 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

aktov priloži obrazložitveni memorandum, v katerem bo razložila, kako podpirajo načelo neškodovanja[1];

10. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

[1] Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 102.